

Jaarverslag 2019

Bij de halte van tram 6

*Staat een oester op tram 6 te wachten, komt daar plots een mossel aan.
'Mijn hemel', spreekt de mossel, 'wat een genoegen, aangenaam!'*

*En dan onverwijd: 'Oester, oester, dat ik u koester, zou u gaarne kussen.'
'Ach', bloost de oester, 'zo onbetaamd, ga er fluks van tussen!'*

*De mossel weet niet van wijken: 'Uw ranke hals, zo mals, u maakt me gek.'
De oester trilt, maar geeft dan toe, en werpt het hoofdje in de nek.*

*De mossel aarzelt niet en hapt – maar even.
Het doet het weke van de oester beven.*

*Daar is tram 6, de mossel henen.
'Ach en jeetje' roept de oester, 'mijn parel is verdwenen.'*

SAMEN WIJ

Welkom, Bienvenue, Merhaba, Fawaka, Welcome!

Welkom in de verrassendste wijken in het meest diverse stadsdeel van Den Haag. Rijke wijken op gebied van kleine inkomens, extreme overbewoning en gevarieerder aan talen, religies en cultuur dan je aan een universiteit kunt studeren. Tram 6 verbindt onze wijken en reizigers. Van straatarm tot koninklijk, van Afrikaans tot anders en van jong tot ouder ontmoeten elkaar onderweg. Deze mensen zijn ónze mensen en hun cultuur is onze parel. Samen zijn we wij, het maakt ons niet uit waar je wiegje gestaan heeft. Van meet af hebben we een sluitende aanpak ontwikkeld die past bij onze bewoners en hun leefwereld.

Verschil maken

Verschillen maken onze wijken boeiend, springlevend, soms ook pijnlijk en vooral een voorpost van een nieuwe tijd. Theater De Vaillant staat in het hart van die omgeving waar verschillende bevolkingsgroepen naast elkaar, soms met elkaar en door elkaar heen leven en die generaties voortbrengen die soms lak hebben aan die verschillen of die er soms hun voordeel mee doen. In onze wijken, waarin mensen van onderaf hun leven en de samenleving opnieuw opbouwen, biedt De Vaillant een podium en een venster op een gezamenlijke toekomst. We ontwikkelden een aanpak die past en die mensen en hun cultuur omarmt, ontwikkelt en zichtbaar maakt.

Bij de halte van tram 9 - de oester en de mossel

Dacht u dat de oester een dame is en wel een rijke? Is uw mossel een donkere jongeman? Nam u de verdwenen parel letterlijk? Of verloor de oester bij aankomst van tram 6 wat anders? Een droom misschien? Wat u in het gedicht leest is hoe u de wereld ziet, want meer dan een rijm over een oester en een mossel is het niet. Van oorspronkelijk is het een mop, verteld in een Haags café. Gekken en dronken mensen vertellen de waarheid, toch?

Zand en veen, blanke parels en stoere mossels, of (ex) burgemeesters met een dure tas en zwervers met een grauwe jas? Tram 6 verbindt onze stad van verschillen en roept heen en weer 'De Vaillantlaan, theater De Vaillant'. Wie zonder uitstappen voorbij rijdt, kan hier nalezen hoe jammer dat is. Enne, welke parel is uiteindelijk verdwenen? Raad u maar..

Parelsnoer

Ieder mens rijgt in zijn of haar leven een eigen parelsnoer. De een begint met het zwarte Tahiti parelsnoer van oma, de ander troost zich met gekweekte Akoya's of paarse Barbieparels van de Zeeman. De start in ieders leven bepaalt sterk de mate van kansen en rijkdom. Waar de persoonlijke waarde van elk parelsnoer onschatbaar is, zo zien velen de waarde van onze parels niet.

Verborgene parels

Een lieve mevrouw vroeg verwonderd aan de directeur van de Vaillant waarom hij theaterdirecteur in de Schilderswijk was. 'Die mensen hebben toch geen cultuur?' was haar oprechte vraag. Ze is niet de enige mevrouw in Den Haag die dat denkt, je kunt er hele theaters mee vullen en dat gebeurt ook. Die vrouwen en zulke gelijke mieren missen helaas wel de 'Verborgene Parels' van Avrasya en Haags TheaterHuis in óns theater.

Bij het schrijven van dit jaarverslag staan onze menselijke parels in de brandhaard van een pandemie. Met kleine inkomens, grote gezinnen en slecht behuist, beoefenen zij de vitale beroepen met handen aan het bed, het stuur en aan de kassa's van de supermarkten. Voor en met hen heeft De Vaillant een actieplan uitgerold om een hart onder de riem te steken en de parels van ieders cultuur dichtbij te brengen.

HAAGSE PARELS

Anushtan

Als kind danste hij al, zijn vader vond dat geen goed idee. Vele jaren en twee universitaire studies verder kruipt het bloed waar het niet gaan kan en daar is Anushtan: Een dansvoorstelling waarin Fazle Shairmahomed zich in het licht van zijn voorouders vrij maakt. Dekoloniserende rituelen, bedwelmende dans, een geluidsgordijn en een lichtkunstwerk ondersteunen een debuutchoreografie waarin een aandrag van jaren zichtbaar wordt. KORZO staat al te wachten. De eer is aan Fazle, zijn vaders trots!

It's a kind of Magic

'Collins dances his ass off!' Kort van stuk groeide hij van MBO-er tot energieke danser, barkeeper, entertainer en party builder. Waar de halve Haagse jeugd vakantie viert in Lloret de Mar organiseert hij er optredens. Waar pubers in onze buurt uit verveling de raarste dingen doen, organiseert hij Voetjes v/d Vloer: Het is onze tienerclub die de vraag nauwelijks aan kan. Collins nam ons mee naar Lloret de Mar, scheen nieuw licht op jongerencultuur en werkt aan zijn Team Magic show in PAARD. Broederliefde is zijn rolmodel, wij koppelden hun manager aan Collins voor coaching.

Homegrown Artists In Residence

Collins en Fazle zijn twee van onze parels. Trots is De Vaillant dat binnen haar Artists In Residence programma zes lokale makers stappen zetten die zij verdienen. Het toont hoezeer een duurzame en serieuze inzet op participatie, diversiteit en talentontwikkeling samen met de inzet van de nieuwe makers zelf zorgt voor vernieuwing in aanbod maar ook in publiek. Bij het schrijven van dit jaarverslag spreiden de eerste Artists hun vleugels uit naar Korzo, PAARD, Huis van het Boek Meermannano en Zuiderstrandtheater. Samenwerking met Residentie Orkest staat in de startblokken. It takes a village to raise a child.

Hizir

Goede wijn behoeft geen krans, die verkoopt zichzelf. Toch is een beetje promotie niet verkeerd en zo belandde onze intellectuele grootgewicht Hizir bij de opening van Huis van het Boek Meermannano. 'Foute Boeken?' voorzag hij van een column, het stedelijk identiteitsdebat gaf hij een nieuwe wending. Hizir is niet bang, hij prikkelt graag. Naast zijn rechtenstudie en zijn werk voor de Correspondent reflecteert hij in woord en gedachte op de programma's van onze Artists In Residence. Wij bieden hem een podium, hij geeft ons zijn woord.

PROGRAMMA 2019

Doe het Zelf en Doe het Samen

Naast Homegrown tekende De Vaillant samen met vele partners voor doorlopend programma's en optredens. Veel organisatoren maakten weer zelf programma's met een eigen publiek, artiesten en promotie. De Vaillant faciliteerde of haakte aan. Het zorgt elk jaar weer voor veelkleurig aanbod voor een even zo veelkleurig publiek. Culturaanbod en publiek dat buiten de Cultuurankers nauwelijks zichtbaar is.

Hartslag van de stad

Onder deze Doe het Zelfers zijn DAPA en Stagehuis in 2019 weer opvallend actief geworden. Wij zijn blij dat zij De Vaillant kiezen als werkplaats en podium. Zij kennen de wijken en de nieuwe ontwikkelingen, in hun programma's voel je de hartslag van de stad. Ook zo'n speler is Haags TheaterHuis. Haags TheaterHuis werkte met Vrouwenorganisatie Avrasya aan verborgen Parels, een tweetalige voorstelling die bij ons en elders zorgde voor ontroering en opendoekjes. Haags TheaterHuis is al jaren thuis in De Vaillant, met cursussen en steeds meer met haar Haags Kabaal festivals. Door juist samen met deze kleinere spelers op te trekken bereikt De Vaillant de nieuwe generaties amateurspelers en regisseurs.

WOW!, nog meer samen

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Juist in onze wijken heeft die jeugd maar een beperkt zicht op een kunstzinnige carrière. Net als bij onze Artists In Residence kiezen ouders in hun klim op de sociaal economische ladder voor zekerheid en missen een cultureel perspectief. Naast het wat bleke culturaanbod op scholen, brengt WOW! Kinderkunstacademie in de vrijetijd een wekelijkse inloop met theater, muziek en beeldende kunstateliers. We doen dit ook in 2019 in inspirerende samenwerking met Haags TheaterHuis, Art-S-Cool en Muziekschool 1001 nachten. We hopen door kinderen zelf het plezier in kunst en cultuur te laten ontdekken te inspireren voor een toekomst die past bij hun hart. op termijn verhuizen we 'de WOW!' naar de woensdagmiddag, waar het stadsorkest van The Residents (RO) een thuis vindt.

1001 nachten

Muziekschool 1001 nachten is al even huisgenoot van De Vaillant. Met huurafspraken die deels betaald worden in de vorm van culturele programma's, draagt de Muziekschool bij aan het bereiken van kinderen en nieuw publiek. Muziekschool 1001 nachten is enerzijds een waardevolle partner in het bereiken van ouders en kinderen met een kleine portemonnee, maar anderzijds organisatorisch en financieel zorgkind. Met de inbedding van de Muziekschool in 'de WOW!' en in HOMEGROWN hopen we de organisatie te versterken.

Studio S

Studio S is het culturele jongerenhok van De Vaillant. Sinds ons ontstaan nemen jongeren op dinsdag het hele gebouw in gebruik. Alle studio's en spiegels zijn in gebruik voor dansers en groepen. De geluidsets voor aankomende DJ's, rappers, beatmakers en zangers. We sturen niet maar we coachen, we trainen niet, geven geen les, maar we dagen uit tot het beste. En eens in de paar maanden organiseren we een Urban Weekender. dan gaan de Voetjes v/d Vloer en is de stem van de wijk in Rap 'n Roer te horen. En over mede eigenaarschap gesproken: Collinsz Allday startte Studio S Specials, zijn eigen initiatief en in crisistijd online met wekelijks ruim 100 talenten.

De Sociale Tafel – van culinair naar cultureel

Op woensdag eten wekelijks gemiddeld dertig ouderen samen voor een prikkie, op hoogtijdagen zoals Kerst zelfs honderd. Samen eten, kennismaken met cultuur en nieuwe vrienden maken is het

devies. Keurig gedekte tafels, een gastheer die verbindt en wekelijks nieuws en aanbiedingen van culturele collega's, nodigen uit tot uitstapjes en cultuurgenot. De Sociale Tafel is zowel een culinaire en culturele ontmoetingsplek. Die koesteren we en breiden die stapsgewijs uit tot een inclusieve familiedag. Onze ouderen willen in navolging van de jongeren ook op reis. De geuzennaam Benidorm Bastards noemen ze zelf.

Onbeperkt met VTV

VTV zorgt voor mensen met een verstandelijke beperking in onze stad voor recreatief cultureel vermaak. De Vaillant is op vrijdagavond pleisterplaats en feestplek. Voor zowel De Vaillant als voor VTV zijn de wekelijkse disco soosavonden aanleiding om vanaf najaar 2020 intensiever te gaan samenwerken aan programma voor jongeren. We denken hierbij aan een mix van Studio S, de urban werkplaats van De Vaillant met workshops en podiumprogramma's voor en met VTV.

ZICHT OP ZEE

licht aan de horizon?

Al in 2018 bediende theater De Vaillant zo'n 44.000 bezoekers. Met een totale capaciteit van 250 bezoekers en een 'grote zaal' zaal met slechts 107 zitplaatsen is dit nogal wat. Ook ruim 43.000 bezoekers in 2018 en in 2019 tonen dat de Vaillant voorziet in een behoefte waaraan ze nauwelijks kan voldoen. Hoge verwachtingen, grote kansen en stevige ambities, beperkt budget en de gevolgen van een deels stroperige overheid zetten ons soms letterlijk klem. Tegelijk tonen stedelijke en landelijke beleidskaders licht aan de horizon. Komt er dan echt boter bij de vis?

Een zee van mogelijkheden

In het beleidskader van de gemeente 'Een zee van mogelijkheden' wordt de werking van de Cultuurankers maar ook hun zwakke financiële positie erkend. Expliciete benoeming van de behoefte de Cultuurankers te versterken zoals vervolgens bevestigd in het nieuwe coalitieakkoord, schept niet alleen verwachtingen, maar ook verplichtingen. Ook bij De Vaillant is de behoefte aan een duurzame financiering van haar basis in 2019 weer pijnlijk duidelijk geworden. Voortslepend overleg over onderhoud en lekkages en nog tragere afhandeling van lokale subsidie hebben ons in 2019 overlast én geld kost.

Beloofd

Pas eind december 2019 en voorjaar 2020 kwamen lang verwachte beschikkingen van de gemeente voor Het Tweede Bedrijf, kortgezegd ons sociale leerwerkbedrijf annex dagopenstelling. Door de te late toekenningen verviel een gereserveerde bijdrage van Fonds1818 van €30.000 die direct een negatief gevolg heeft voor het financiële resultaat over 2019. Daarover later meer.

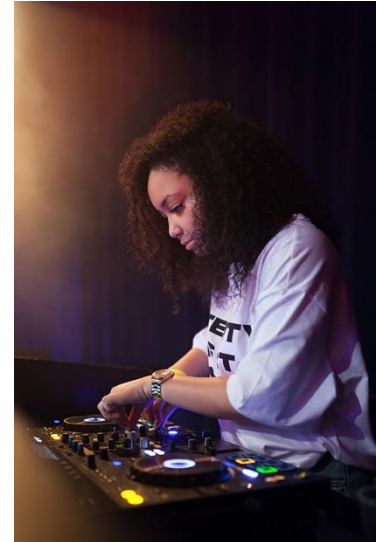
Homegrown

In 2019 startten we het eerder genoemde HOMEGROWN – Artists In Residence, een talentontwikkelingstraject voor zes homemade artiesten uit ons werkgebied. Doel: nieuwe talenten verder brengen in hun ontwikkeling naar volwaardige podiumartiesten, nieuw publiek bereiken en kansen bieden die anderen laten liggen. Het is een struggle, maar wel een struggle met prachtige resultaten. In 2020 presenteren de Artists hun professionele en semiprofessionele optredens op verschillende podia in de stad.

WIJK STAD, LAND en INTERNATIONAAL

Samen Sterk!

Net als onze gemeente onderkent De Vaillant het belang van samenwerking en feitelijk doen we niet anders. Waar kansen zich voordoen werken we met stedelijke partners, zoals met Zuiderstrandtheater, Korzo, Meermanno en de collega Cultuurankers. In de wijk kennen we tientallen formele of minder formeel georganiseerde groepen als partners in crime. En waar mogelijk zijn we een schakel tussen de wijk en de stad. Internationale Vrouwendag, het Nieuwjaarsconcert en andere programma's lenen zich om heel laagdrempelig toegang te bieden en cultuur te delen met elkaar. Onze dagopenstelling, samenwerkingsprogramma's en de programmaroutes die in ontwikkeling zijn vormen de basis voor talentontwikkeling op alle niveaus.

Voorop lopen

En naast deze lokale programma's behartigt De Vaillant actief gezamenlijke belangen door langer lopende initiatieven te ontwikkelen. De Haagse CultuurAcademie, de Participatie Federatie maar ook de inzet voor het netwerk van Cultuurankers en het Regioprofiel zijn door initiatief van De Vaillant versterkt of tot stand gekomen. We zijn niet bescheiden en lopen vaak voorop. Vanuit haar expertise vervult De Vaillant een voortrekkersrol in wijk, stad en land. Die is niet onopgemerkt gebleven.

Regionale Proeftuin

2019 betekende ook de start van een tweejarige proeftuin in het kader van het Regioprofiel. Een idee van Minister van Engelshoven dat in de Haagse regio het succes van de Cultuurankers als uitgangspunt nam. De Vaillant en Laaktheater namen het voortouw en zetten samenwerking op met Delftse partners. Samen met de voorzitter van het Cultuurankeroverleg zette De Vaillant in op goede afstemming met gemeenten en regio en op passende projectleiding. Niet iedereen zat er op te wachten, de druk op de Cultuurankers is al hoog genoeg, maar we delen onze parels graag met iedereen die mee wil doen.

de Participatie Federatie

In 2019 kwam de Participatie Federatie op stoom. Een initiatief van de Vaillant dat snel aansluiting kreeg. De Participatie Federatie tilt cultuurparticipatie samen met De Vaillant en nog acht partners (waaronder 4 Cultuurankers) naar Rijksniveau. Doel is een groter speelveld te creëren voor onze talenten, kennis op te bouwen en te delen en bij te dragen aan een inclusievere culturele sector. Het vele vrijwilligerswerk in 2019 heeft in januari 2020 geleid tot de oprichting en aanvraag van een structurele subsidie in het kader van het meerjarenbeleid van de Rijksoverheid. De Vaillant is zodoende gesprekspartner geworden van Raad voor Cultuur en andere gremia waar beleid voor ons wordt bepaald.

de coöperatieve
**PARTICIPATIE
FEDERATIE** U.A.

Haagse CultuurAcademie

Ook buiten haar eigen muren maakt De Vaillant werk van diversiteit en inclusie, onze bezoekers en talenten zijn immers gebaat bij een sector die aansluit bij de stad. Theater De Vaillant ontwikkelde in 2018 samen met Cultuurschakel de Haagse CultuurAcademie (HCA), een leernetwerk voor young professionals in de Haagse culturele sector. Door hen met elkaar, instellingen en directies in contact te brengen, versterkt een kleurrijke generatie haar positie. De deelnemers, waarvan vijf van de Vaillant, bezochten een tiental voorstellingen en tentoonstellingen, kreeg randprogramma's aangeboden en sloot het programma af met een miniconferentie over de P van personeel van de Code Culturele Diversiteit. Najaar 2019 is een tweede editie gestart, De Vaillant blijft op afstand betrokken.

Sodom en Gomorra - De Vaillant goes Europe

Met HOMEGROWN gingen we naar Lloret de Mar. Voor een culturele reis lijkt het een vreemde bestemming, maar niets is minder waar. In de herfstvakantie reizen veel jongeren uit onze wijken naar de badplaats voor zon, zee en meer. Zoals gezegd kwam het initiatief van Collins: In een andere omgeving met een nieuwe partner programma maken is een leerzame ervaring geweest. Ook was nieuw om zo ver van huis en in de openlucht optredens te brengen met lokale artiesten en publiek. Lloret is niet meer het Sodom en Gomorra, maar zet in op cultuur en kwaliteit. Maar jongeren van 13 tot 18 jaar zijn kind van de rekening, te jong voor clubs en te groot voor de speeltuin. Voetjes v/d Vloer bleek een concept dat aan hun vakantie én aan die van de Haagse talenten meerwaarde gaf. Met de Artists gingen we diepgaand in gesprek over hun artistieke en organisatorische ontwikkeling en hun verwachtingen voor 2020 en de eindpresentatie in 2021. We hebben deze reis nadrukkelijk tegen lage kosten uit fondsen gelden betaald.

ONZE ORGANISATIE, Inclusief, Professioneel en Gastvrij

Een team met STIP

Het team van De Vaillant is met stip het meest kleurrijke en inclusieve van de stad en misschien wel van het land. Collega's in alle leeftijden, kleuren en maten werken samen. Verschillende religieuze of etnische achtergronden, opleiding of ervaringen en nieuwsgierigheid voor elkaar zijn kwaliteiten die we samen verwerven en versterken. Het maakt ons omgevingsgevoelig en gastvrij. Het maakt ook dat we graag leren, van onze collega's en van elkaar. We zijn daardoor soms ook verbaasd, verbaasd dat we het telkens weer uit moeten leggen.

STIP subsidie

Een deel van onze organisatie wordt betaald uit de jaarlijkse subsidie uit het Kunstenplan. Deze is echter niet toereikend om de basis van de organisatie te financieren. Die druk voelen we dagelijks; zo hebben we een tekort aan communicatiekracht, betalen we een deel van onze basis uit incidentele middelen of uit loonkostensubsidies. Een aantal mensen lenen we in, die worden door anderen betaald. De STIP subsidie geeft ons ook in 2019 de kans om de basis van de organisatie te versterken. Waar de cultuursector hoogopgeleid is, zorgen hier juist veel MBO-ers voor handjes aan het bed. De STIP draagt bij aan de organisatie, tegelijk is het einde daarvan in zicht en een afdoende vervolg dient zich niet aan.

THEATERTECHNIEK EN GEBOUWBEHEER

Met slechts een technicus/ gebouwbeheerder en oproepkrachten die uit verhuurinkomsten worden betaald is de druk hoog. Die druk is in 2019 extra verhoogd door mankementen aan het gebouw waarvoor maar geen oplossing kwam.

Gebouw en beheer

De bestaande lekkages in de kelder hebben in 2019 hun hoogtepunt bereikt qua overlast en volume: waar de geldkraan voor onderhoud door onze huisbaas werd dichtgedraaid, brak de dijk in de toiletten en Studio 3. na aandringen en overlast zijn provisorische noodvoorziening getroffen. Al met al betekende het lekkende toiletten, zalen, studio's, veel stank en heel veel aandringen. Al deze lekkages betekenden slechte hygiëne en daarnaast een onevenredige hoeveelheid werk en

ergebnis. De planning van reparaties en oplossingen resulteert uiteindelijk pas na de jaarafsluiting in concrete werkzaamheden. In 2019 heeft De Vaillant door inhuur van freelance technici de nood enigszins geledigd.

Techniek:

Een in vergelijking met andere theaters jong team heeft binnen en buiten de deur duidelijk ervaring opgedaan, de kwalitatieve lat is in 2019 hoger gelegd en die halen we (bijna) altijd. Stappen zijn gemaakt in het maakproces met eigen producties, Homegrown, Anushtan, Voetjes v/d/ Vloer: Ondanks of misschien wel als tegenwicht tegen de frustraties die het onderhoud opleverde, heeft onze vaste theatertechnicus gebouwbeheerder samen met de freelancers extra ingezet op lichtontwerpen en technische ondersteuning voor artiesten en huurders. Hiermee is een kwaliteitsslag gemaakt die vooruitloopt om de wensen zoals beschreven in het meerjarenbeleidsplan van De Vaillant. Om deze kwaliteit te bereiken is enerzijds een structurele oplossing van lekkages noodzakelijk en anderzijds meer capaciteit om kwaliteit en service te leveren op en rond het podium.

Toegang en onveiligheid

al in 2018 heeft onderzoeksbureau Voorall op verzoek van de gemeente een onderzoek gedaan naar toegankelijkheid voor mensen met een beperking, dit legt een aantal gevaren bloot: Het theatergebouw heeft door de grote nooddeuren aan de achterzijde van het gebouw en door de zwevende vloeren in drie studio's overal barrières voor mensen met een fysieke beperking. Zeker de nooduitgangen zijn onneembaar en bij brand een fuik voor mensen op wielen. Ondanks dat alle overheden nadrukkelijk inzetten op inclusie en toegankelijkheid voor iedereen, laat onze lokale overheid het op gebied van vastgoed afweten. Zowel de gezamenlijke Cultuurankers als de leden van het Haagse Directie Overleg Podiumkunsten plaatsen dit bij de gemeente op de agenda.

COMMUNICATIE

Met 0,6 fte voor communicatie en marketing zijn we ongeveer twintig keer kleiner dan het grootste theater in onze stad. Deze omissie komt rechtstreeks voort uit het lopende gemeentelijk beleidskader en wij zien uit naar versterking. Toch zitten wij niet op onze handen en hebben ons bereik online uitgebreid en offline gehandhaafd. De 43.000 mensen die jaar op jaar ons theater bezoeken zijn het bewijs. Het toenemende aantal eters toont dat we in de smaak vallen en een bezoek aan de Vaillant meer is dan een voorstelling kijken.

Tijdelijk wat uitbreiding

In de loop van 2019 konden we tijdelijk de communicatie met 14 uur per week uitbreiden ten behoeve van HOMEGROWN. een junior marketeer brengt de nieuwste kneepjes van het vak in praktijk en vindt direct aansluiting bij de Artists In Residence die op vernieuwingen vooruitlopen. We willen deze kracht graag blijvend toevoegen aan onze bestaande communicatie.

Mede eigenaarschap

in 2019 hebben we door het versterken van mede-eigenaarschap veel geleerd en dat was niet altijd makkelijk. Samen met onze Artists In Residence is stapsgewijs gewerkt aan het overdragen van communicatiemiddelen ten behoeve van hun programma's. Voortschrijdend inzicht heeft geleerd hoe moeilijk het is en hoezeer onze omgeving uit niches bestaat. Niches met elk eigen communicatievormen en gewoonten. We kunnen niet meer zonder het mede-eigenaarschap en bevelen het aan.

Opus Design

Doordat we al zeven jaar met Opus Design samenwerken, zijn we waakzaam voor vervlakking. Tegelijkertijd zijn de hoge kwaliteit, het duidelijke gezicht en de communicatieve waarden van ontwerper Erlof 't Hart van grote waarde. Wij zien met trots hoe onze jonge Artists zijn werk als senior ontwerper overnemen voor hun eigen programma. Zo leren jong en wat ouder van elkaar.

Google Grants en Ad Words

Steeds meer raken we thuis in Google Ad Words en online communicatie. We kunnen ons hierop meer richten omdat ook onze omgeving steeds meer digitaliseert. Ook veel ouderen ontdekken de computer en social media als bron van informatie en contact en wij spelen daar op in. We zien het in de grote groei van contacten op Social Media en door groeiend het bereik van onze website. Niemand is ooit te oud om te leren, onze wijk en wij zeker niet.

Handwerk en drukwerk

Tegelijk blijft drukwerk onontbeerlijk in onze omgeving. Een flyer op zak als geheugensteuntje, een uitnodigingsbrief om niet te vergeten of een 'strippenkaart' om met korting naar Studio S te kunnen blijven een basis onder onze online zichtbaarheid.

Drukwerk is ook erg belangrijk in de persoonlijke benadering die telkens weer nodig blijft en tegelijk arbeidsintensief en gewoon hartstikke leuk is. Een knuffel van onze collega Mourad voor de ouderen van de Sociale Tafel doet hen nog weken nagenieten, het 'tot volgende week' in hun oor en een flyer in de hand zorgen voor de rest.

Veel meer mogelijk

Elk jaarverslag herhalen we dat de communicatie capaciteit ruim de helft meer moet en dat doen we nu weer. Met voldoende middelen en mensen kunnen we gelijkwaardig samenwerken met onze partners, nog meer bereiken voor onze Artists en nog meer kinderen, ouderen en jongeren een culturele opstap geven. Wij gaan er later dieper op in.

FINANCIËN

Integrale aanpak vraagt integrale financiering

2019 was een jaar met financiële zorgen. Ondanks onzekerheid over subsidiëring van "Het Tweede Bedrijf" (dagopenstelling met leerwerkbedrijf, Sociale Tafel met kleine culturele activiteiten) is besloten dit concept in stand te houden. Er was bij aanvang van het jaar een reservering van € 30.000,= bij Fonds 1818 als impuls voor dit concept. Met het oog op continuïteit en op het groeiende succes is besloten om dit wel voort te zetten in het vertrouwen dat de gemeente toch zou bijdragen. Immers, tijdelijk stopzetten zou betekenen dat we weer terug bij af zouden zijn.

Dagopenstelling

Waar de dagopenstelling als voorwaarde voor de erkende aanpak van De Vaillant erkend wordt, is deze voor 2019 door de besluitvorming binnen de gemeente onder grote druk komen staan. Toekenning op een in overleg tot stand gekomen subsidieaanvraag liet ruim een jaar op zich wachten. Doordat de bijdrage van gemeente Den Haag pas in 2020 is toegezegd, is de voor 2019 gereserveerde bijdrage van €30.000 van Fonds 1818 vervallen. Hierdoor is over 2019 een negatief bedrijfsresultaat bereikt. Ook voor 2020 is De Vaillant voor dagopenstelling afhankelijk van incidentele middelen, waarover inmiddels positief is beschikt.

Een misverstand dat we graag de wereld uit helpen: De horeca binnen het theater wordt volledig gefinancierd uit de omzetten die daar worden gerealiseerd. Subsidie voor “Het Tweede Bedrijf” wordt ingezet voor toezicht en begeleiding binnen het leerwerkbedrijf en het aanbod van kleine culturele programma’s aan o.a. de senioren van de Sociale Tafel en moeilijk lerende jongeren.

In 2019 heeft De Vaillant zoals altijd naast haar reguliere programmering ook diverse projecten uitgevoerd, met de bijbehorende projectsubsidies vanuit gemeente, rijk en private fondsen. Het is positief te constateren dat dit de afgelopen jaren steeds mogelijk is. Aan de andere kant maakt dit de organisatie kwetsbaar. Zonder deze projecten zijn er onvoldoende financiële middelen om de basis van onze organisatie te financieren.

Binnen de personeelsformatie is dringend behoefte aan extra capaciteit voor PR & Marketing, techniek en bureau-ondersteuning. Deels is hier nu in voorzien vanuit de STIP-regeling en eenmalige gelden, maar dit is beperkt én onzeker wat betreft de langere termijn.

Corona-crisis

Zoals vele organisaties en bedrijven wordt ook De Vaillant ernstig geraakt door de Corona-crisis. Hoewel we op allerlei manieren wel activiteiten realiseren, is ons gebouw sinds 13 maart gesloten voor publiek en hebben we daardoor een aanzienlijke omzetsdaling. Het is nog niet te voorzien hoe lang de beperkende maatregelen gelden en we werken aan oplossingen om straks weer op te kunnen starten binnen de richtlijnen van de overheid. Onze financiële positie zal hierdoor uiteraard onder druk komen staan. Gebruikmakend van de noodmaatregelen van de overheid, hopen op aanvullende maatregelen van gemeente Den Haag en leunend op ons (beperkte) weerstandsvermogen hebben wij desalniettemin vertrouwen in de toekomst.

EEN PAREL ALS TOEGIFT EN TROOST

het Parelsnoer – De Zangeres Zonder Naam

<https://www.youtube.com/watch?v=AsEM06Nzpp4>

Klein Greetje kwam dikwijls bij grootmoe, wel zes, zeven keer op een dag,
ze vindt het bij grootmoe zo heerlijk,
omdat ze daar alles van mag.
Ze rommelt in kasten en laden,
dat vindt ze zo heerlijk en fijn,
dan ziet ze een pracht van een parelsnoer,
ach grootmoeder, geef dat aan mij!

Grootmoeder ziet haar aan met tranen in haar oog,
Greetje, mijn kind, kom even bij me staan,
jij vraagt aan mij, waarvan ik niet kan scheiden,
maar later als je groter bent,
krijg jij dat parelsnoer!

Klein Greetje liet het hoofdje toen hangen,
en keek naar de grond vol verdriet,
ach grootmoeder, waarom krijg ik nu toch,
dat prachtige parelsnoer niet.
U bent nu al reeds in de zeventig,
misschien gaat U spoedig wel dood,
dan kan U het mij niet meer geven,
ach grootmoe ik ben toch al groot.

Grootmoeder ziet haar aan met tranen in haar oog,
Greetje, mijn kind, kom even bij me staan,
jij vraagt aan mij, waarvan ik niet kan scheiden,
maar later als je groter bent,
krijg jij dat parelsnoer!

Er werd een klein grafje gedolven,
de schooljeugd die stond er omheen,
daarbij stond een huilende grootmoe,
die keek naar het kistje benee,
daarnaast stond een droevige vader,
die alles verloor wat hij had,
eerst had hij zijn vrouw moeten missen,
en nu nog zijn enigste schat.

Grootmoeder ziet het kistje naar beneden gaan,
Greetje mijn kind, wie had dat ooit gedacht,
dat jij van mij, zo jong zou moeten scheiden,
dat parelsnoer dat is er nog,
maar jij bent er niet meer.

PARELS DIE HET JAARVERSLAG NIET HAALDEN

komkommers

De leukste komkommers vind je op de Haagse Markt. Maakt niet uit of ze recht of krom zijn, of ze precies aan EU-normen voldoen of door een Pool of Sikh gesneden zijn, alle komkommers zijn lekker op hun eigen manier. De komkommers zijn even veelvormig als de marktkooplui, de visboeren, de bloemendames en de rauwdouwers van Appie's schoonmaakploeg. Het zijn onze mensen in onze wijken, rijp en groen. En al die mensen, ja echt allemaal zijn zij dragers van cultuur. Zij zijn onze parels, onze Romeo's en onze Julia's, onze Othello's en soms ook hier of daar ons Kniertje.

Boter bij de vis

Wie zijn netten uitgooit in onze wijken, vangt de wonderlijkste vissen. Zoals de apostel Andreas naar mensen viste, of Scheveningse schippers naar schar en schol, zo doen wij dat altijd op zoek naar mensen, hun wensen en cultuur. We vragen telkens; 'wat wil je in ons theater zien? Ken je meer mensen die dat willen beleven? Kun je het zelf organiseren en hoe kunnen wij je daarbij helpen?' Deze vragen zijn nog steeds de basis van ons werk en we vangen amper bot. Het kost soms wat, maar het levert ons onze voorbeeldstellende concepten, ons programma en ons publiek. Het is tijd voor boter bij de vis!

